

Open Access / Wetenschap voor Iedereen voor het Papieren Tijger Netwerk

Astrid van Wesenbeeck
Open Science Officer KB - nationale bibliotheek van
Nederland

31 januari 2017

1. Bijpraten over open access
2. Wetenschappelijk informatielandschap
3. Rechten en hergebruik
4. Weerstand

Van **publiek** gefinancierd onderzoek moet iedereen **online** de resultaten kunnen gebruiken. Dat is het ideaal van de **open access** beweging.

Hier vindt u recente ontwikkelingen en praktische adviezen.

 @Open_access

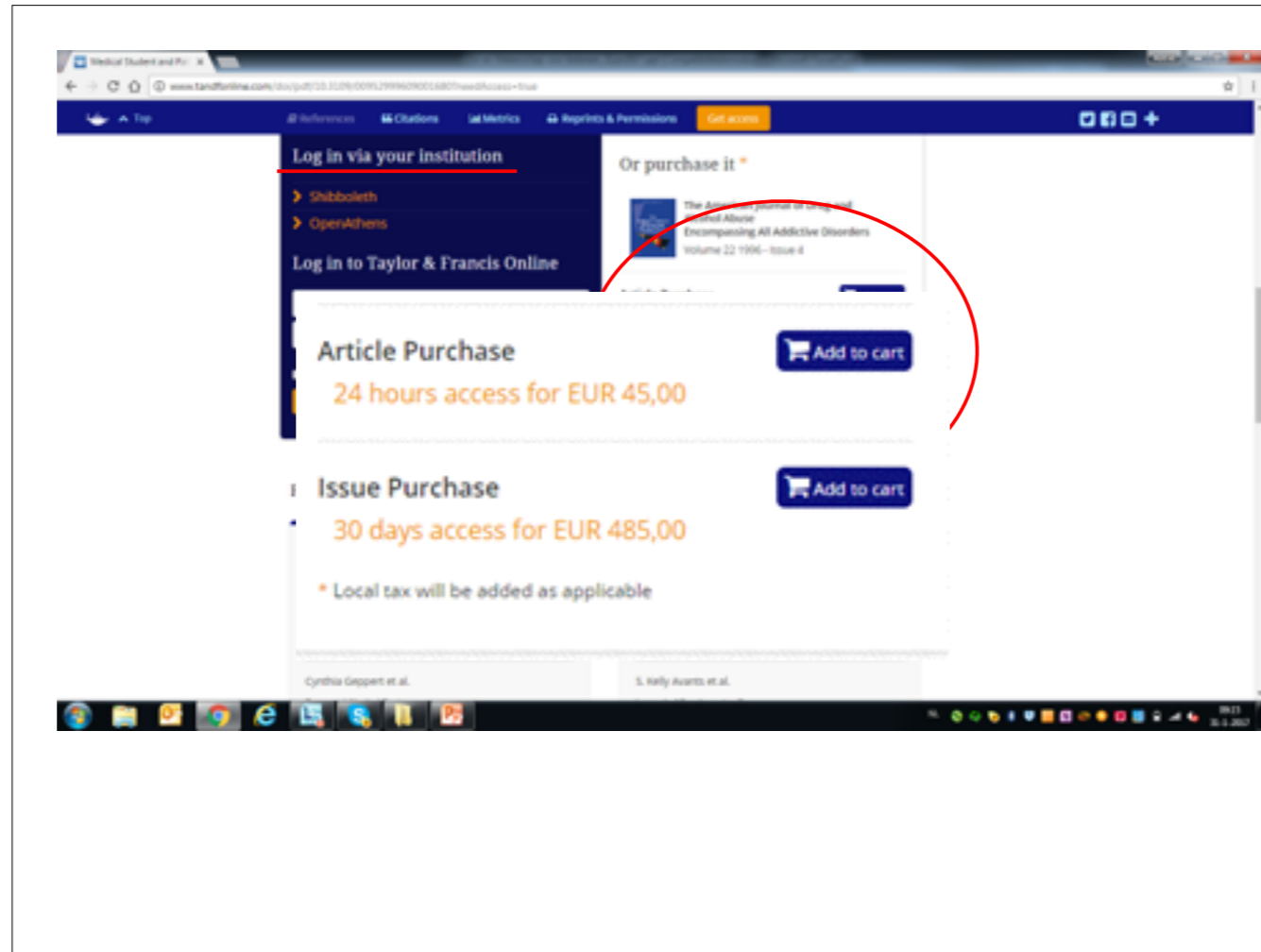
Subscription rates Du
universities public
<https://t.co/Y2r0vjUX>

Actueel

**VSNU presenteert
nieuw e-zine over open**

**Nieuwe OA deal met
Sage**

Uitgeversdeals en
resultaten

Toegang is nu beperkt; mensen die gebruik kunnen maken van institutionele abonnementen zoals wetenschappers en studenten hebben toegang, particulieren vaak niet. Als je docent bent, of zorgprofessional, dan moet je soms wel erg veel betalen.

nature International weekly journal of science Advanced search

Home | News & Comment | Research | Careers & Jobs | Current Issue | Archive | Audio & Video | For Authors

Archive > Volume 541 > Issue 7535 > News > Article

NATURE | NEWS E-alert | RSS | Facebook | Twitter

Scientists in Germany, Peru and Taiwan to lose access to Elsevier journals

Librarians pursue alternative delivery routes after licence negotiations break down.

Quirin Schiermeier & Emiliano Rodriguez Mega

23 December 2016 | Corrected: 03 January 2017 | Updated: 09 January 2017

PDF | Rights & Permissions

9 January: Since this story was published, Elsevier has granted a one-month access extension — until the end of January — to those Taiwanese universities that had cancelled their online subscriptions. Negotiations between the Taiwanese consortium of university libraries, CONCERT, and Elsevier have resumed.

Thousands of scientists in Germany, Peru and Taiwan are preparing for a new year without online access to journals from the Dutch publishing giant Elsevier. Contract negotiations in both Germany and Taiwan broke down in December, while Peru's government has cut off funding for a licence.

"It's very unpleasant," says Horst Hippler, spokesperson for the DEAL consortium of state-funded universities and research organizations, which is overseeing negotiations in Germany. "But we just cannot accept what Elsevier has proposed so far."

Universities regularly complain about the rising costs of academic journals, and sometimes threaten to cancel their subscriptions. But negotiators usually strike a deal to avoid cutting researchers

Related stories

- Pirate research paper

Moonshot!

Big science has a buzzword problem

Moonshots, road maps, frameworks and more are proliferating, but few can agree on what these names even mean.

Like **Share** 3214 people like this. Sign Up to see all your friends like.

Highlights the most exciting biomedical research taking place in Saudi Arabia and around the world.

Recent | Read | Commented

- How heat from the Sun can keep us all cool
Nature | 31 January 2017
- Obama science adviser: Trump immigration ban 'an abomination'
Nature | 30 January 2017
- Consider drug efficacy before first-in-human trials
Nature | 30 January 2017

Ook de institutionele abonnementen worden als erg duur beschouwd. Ook instellingen komen in opstand.

Achtergrond - ontstaan van open access

- *Digitaal / Internet*
- *Sneller kunnen en willen delen van onderzoeksresultaten met vakgenoten, groter bereik*
- *Ook toegang voor wetenschappers en andere gebruikersgroepen die geen gebruik kunnen maken van hoge licentiekosten (arme landen, docenten, zorgprofessionals etc)*
- *Met het digitale abonnementenmodel is de toegang beperkt*

Enkele “spontane” open access ontwikkelingen:

- Arxiv (1999) - www.arxiv.org
- Open Archives Initiative (1999) - www.openarchives.org
- Public Library of Science, PLOS (2000) - www.plos.org
- Creative Commons (2001) - www.creativecommons.org
- DOAJ (ca. 2004) - www.doaj.org

Strategie tot open access:

- *Self-archiving*: auteur plaatst een kopie van haar artikel in een repository - **GROEN**

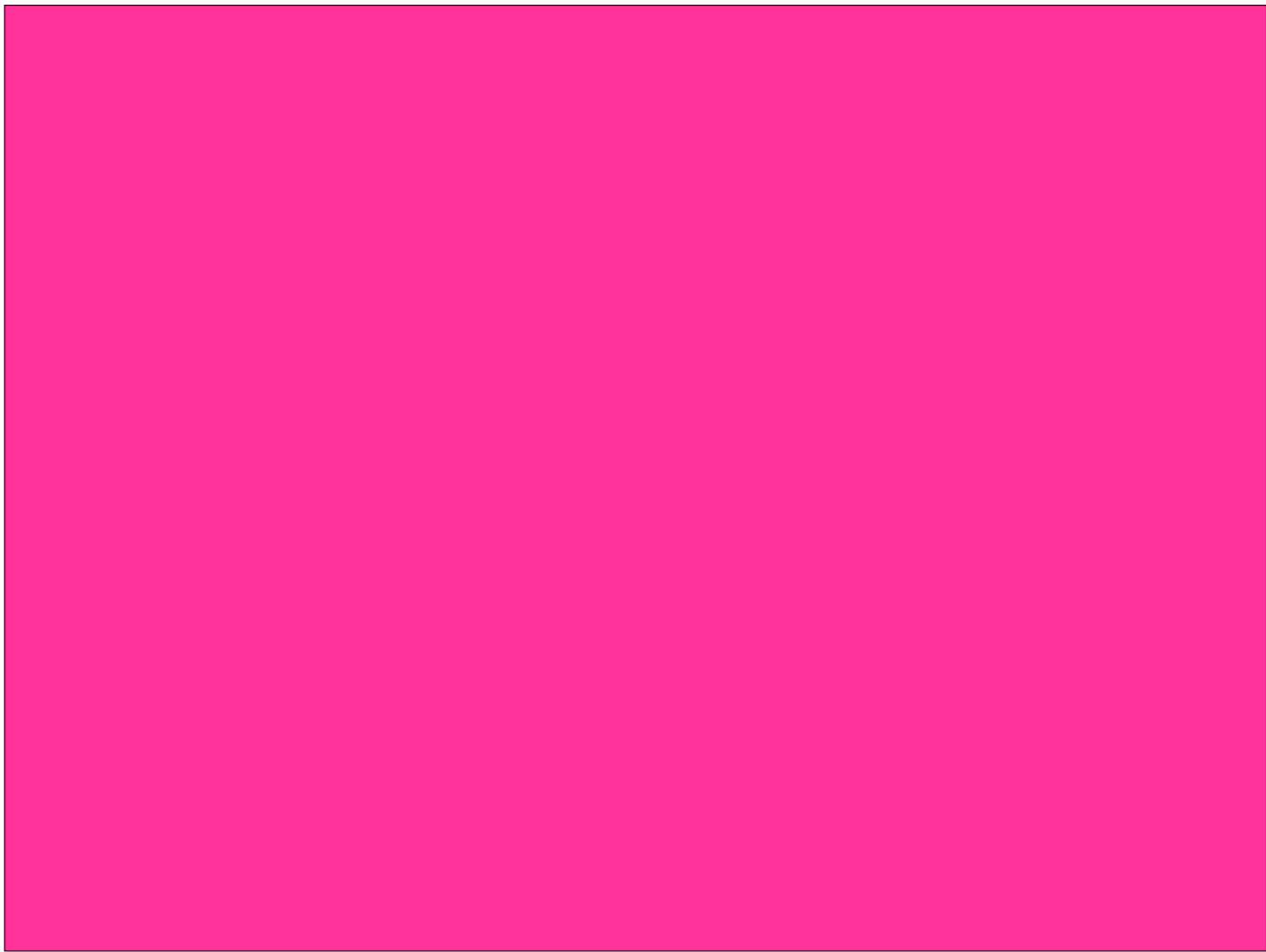
en/of

- *Publishing*: auteur publiceert het artikel in open access bij een uitgever / creative commons licentie - **GOUD**

*Auteur behoudt het auteursrecht en draagt dit niet meer over aan de uitgever.
De uitgever krijgt betaald voor het publiceren van het artikel.
De instelling/financier stelt geld beschikbaar.*

Je zou denken: met zo een heldere strategie ziet het er zonnig uit -

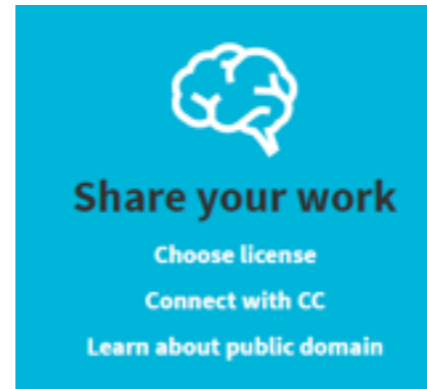
En rooskleurig!

Hm ...

1. In de publicatiecultuur domineert *publish or perish* (ca. 8.000 nieuwe artikelen per dag)
2. Wetenschappelijke carrière is vaak gekoppeld aan publiceren in *High Impact Factor journals* > tijdschriften met een hoge citatiescore, vaak van gevestigde uitgevers. Auteur wordt door de uitgever gevraagd (verplicht) auteursrecht over te dragen.
3. De gevestigde tijdschriften zijn niet open access (abonnementenmodel)
4. De uitgevers houden het (natuurlijk) liever bij de lucratieve bestaande situatie van abonnementen - in de huidige Big Deals is open access een onderdeel omdat hier vanuit OCW op wordt gestuurd.

Maar in realiteit gaat de transitie naar open access heel erg langzaam. Dat komt door een aantal factoren.

Copyright

Licentie-eigenschappen

Je keuzes in dit paneel hebben invloed op de andere panelen op deze pagina.

Sta je toe dat afgeleide werken van jouw werk gedeeld kunnen worden?

Ja Nee Ja, zolang derden ook gelijk delen

Mogen derden gebruik maken van jouw werk voor commerciële doeleinden?

Ja Nee

Geselecteerde licentie

Naamsvermelding 4.0 Internationaal

Dit is een Free Culture licentie!

In open access geef je de uitgever toestemming om jouw artikel te publiceren, dit doe je met een licentie.

Wat mag je m.b.t. hergebruik?

- Heel vaak is dit niet bekend
- Bij open access *zou je je* geen zorgen hoeven te maken over hergebruik ... CC-BY meest ideale licentie
- Kijk in het artikel

erature varies from 25% to 40% after coronary artery bypass grafting (CABG) and from 33% to 67% after complex valve surgery [1–3]. PNAF is self-limiting in the majority of cardiac surgical patients. However, it nearly always necessitates adjuvant medical management, and leads to a prolonged length of hospital stay [1]. Associations between PNAF and adverse outcomes, such as postoperative myocardial infarction,

completely understood. Several studies have suggested that there is a relationship between the perioperative inflammatory response to cardiac surgery and PNAF [2,8,9]. Both the systemic inflammatory response after cardiac surgery and the onset of PNAF peak 48–72 h after surgery [9,10]. Nevertheless, the actual association between serum markers of inflammation, such as C-reactive protein and several interleukins, and PNAF is contradictory [9–11]. The only inflammatory biomarker that has consistently been associated with PNAF in previous studies, is the white blood cell count (WBC). A total of five previous studies have investigated the relationship between WBC and PNAF [12–16]. These studies have included relatively small sample sizes (60–275 patients) [12–16], while restricting inclusion criteria to patients aged above 60 (13), excluding any (additional) valve surgery [12–14,16] or patients with moderate to significant left ventricular dysfunction [15], or are

© All authors take responsibility for all aspects of the reliability and freedom from bias of the data presented and their discussed interpretation.

* Corresponding author at: University Medical Centre Utrecht, Department of Cardiothoracic Surgery, Mail Stop E03.511 - PO Box 85500, Heidelberglaan 100, 3508 CA Utrecht, The Netherlands.

E-mail address: k.a.jacob@umcutrecht.nl (K.A. Jacob).

<http://dx.doi.org/10.1016/j.ijcard.2016.11.038>

0167-5273/© 2016 The Author(s). Published by Elsevier Ireland Ltd. This is an open access article under the CC BY-NC-ND license (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/4.0/>).

Attribution-NonCommercial-NoDerivatives 4.0 International (CC BY-NC-ND 4.0)

This is a human-readable summary of (and not a substitute for) the [license](#).

[Disclaimer](#)

You are free to:

Share — copy and redistribute the material in any medium or format

The licensor cannot revoke these freedoms as long as you follow the license terms.

Under the following terms:

Attribution — You must give **appropriate credit**, provide a link to the license, and **indicate if changes were made**. You may do so in any reasonable manner, but not in any way that suggests the licensor endorses you or your use.

NonCommercial — You may not use the material for **commercial purposes**.

NoDerivatives — If you **remix, transform, or build upon** the material, you may not distribute the modified material.

Dit is de licentie die in het vorige artikel wordt genoemd.

Beleid

Blijf uitleggen waarom

Ondersteuning

Er kwam een vraag over weerstand: hoe ga je daarmee om en hoe trek je mensen over de streep?

- Beleid maken helpt; verplicht stellen en goede ondersteuning bieden, dus ook financiële support en technische infra. Als je wilt dat je auteurs hun artikel in een repository plaatsen, zorg dan dat er een goed werkend repository is.
- Eenduidig beleid. Dus niet eisen dat men in High Impact Factor Journals publiceert en ook open access eisen.
- Blijf het verhaal uitleggen; voordelen laten zien. Je bereik wordt groter, je artikel krijgt mee lezers ...
- Ambassadeurs vinden: mensen die willen. Met hen beginnen.

KB Programma Wetenschap voor Iedereen

Doel: brede publiek verbinden met wetenschappelijke informatie.

1. Wegwijsfunctie:

1. Er is ontzettend veel, waar begin je met zoeken?
2. Is *vrij toegankelijk* genoeg?

2. Wetenschappelijke publicaties die we via het KB-lidmaatschap aanbieden beter beschikbaar stellen

Wetenschappelijke literatuur voor iedereen

Wilt u eens dieper in de inhoud duiken? Bent u daarvoor op zoek naar wetenschappelijke artikelen? Bent u geen lid van een (wetenschappelijke) bibliotheek? De universiteitsbibliotheken en de Koninklijke Bibliotheek wijzen u graag de weg in de wereld van wetenschappelijke publicaties.

[Download originele afbeelding](#)

Vrij beschikbare wetenschappelijke literatuur

Steeds meer wetenschappelijke literatuur is vrij toegankelijk. Onderzoekers, bibliotheken en onze regering vinden dat de resultaten van wetenschappelijk onderzoek door iedereen gebruikt moet kunnen worden. Vooral wanneer dat onderzoek met publiek geld is gefinancierd. We noemen dat [Open Access](#). Op deze pagina geven wij u suggesties die u kunnen helpen bij het zoeken naar en vinden van wetenschappelijke informatie.

Vrij beschikbare wetenschappelijke literatuur

Steeds meer wetenschappelijke literatuur komt vrij beschikbaar op internet zodat veel onderzoekers en leerlingen vinden dat onderzoek dat met publiek geld is gefinancierd ook voor iedereen toegankelijk moet zijn. Op deze pagina geven we u suggesties voor het vinden van vrij toegankelijke wetenschappelijke literatuur.

Google Scholar is een goed startpunt

Voor veel mensen is [Google Scholar](#) het startpunt om te zoeken naar wetenschappelijke literatuur. Google Scholar verzamelt alle publicaties van de wetenschappelijke uitgeverijen en van alle wetenschappelijke instellingen. Google Scholar verzorgt voor u vrij toegankelijke literatuur en naar informatie waarmee bezocht moet worden, als u een zoekresultaat heeft. Naast de vertalingen naar het Nederlands worden, zijn dat in elk geval gratis vertaald.

Alle wetenschapsgebieden

- [ERIC](#) - de website die toegang geeft tot publicaties met betrekking tot alle wetenschappelijke gebieden ter wereld. Openbaar WWW is open access.
- [NARCIS](#) - de website die toegang geeft tot een miljoen publicaties van de Nederlandse wetenschap. U vindt het in NARCIS op basis van, niet op wetenschappelijke disciplines. In NARCIS staan ook niet vrij toegankelijke publicaties, maar de zoekvriendelijke NARCIS is ook openbaar in Dutch. Openbaar WWW is open access.
- [ResearchGate](#) - een verzameling wetenschappelijke manuscripten, aangeboden door ca. 200 wetenschappelijke uitgeverijen.
- [ResearchGate](#) - meer dan twee miljoen vrij toegankelijke wetenschappelijke disciplines. Binnen de DGA/kan u verschillende wetenschappelijke disciplines selecteren voordat u uw zoekopdracht start. De inhoud is ook te vinden via Google Scholar.

Geesteswetenschappen en sociale wetenschappen

- [ERIC](#) - een bron van informatie over educatie in onderwijs, ERIC behandelt onder andere artikelen, boeken, prestatieproeven, conferentie papers, masterthesen en referenties.
- [Open Access en ResearchGate](#) - wetenschappelijke boeken in de geesteswetenschappen en de sociale wetenschappen.
- [Open Access Publications](#)
- [Open Library of Theology](#) - wetenschappelijke boeken en tijdschriften in de religieuze literatuur van de geesteswetenschappen, 100% open access.
- [ERIC](#) - multi-disciplinary online repository of scholarly research and related materials.

Economie & recht

- [Open Access](#) - bron, met alle het AFD, werking papers die veel worden geciteerd door de literatuur, openbare publicaties.
- [Open Access](#) - bron van open access en dual-open access tijdschriften in de economische wetenschappen. U kunt de tijdschriften open toegang downloaden.

Wiskunde, natuurkunde, computer science

- [arXiv](#) - een wetenschappelijk archief voor de fysica, astronomie en werking papers die vaak per 1 jaar later worden gevolgd door officiële publicaties. Vaak is het wetenschappelijk onderzoek de reden achter de fysica in het AFD of het AFD.

Pagina Digitale Bronnen
<https://www.kb.nl/digitale-bronnen>

Digitale bronnen

Terbeschikking, catalogus en zoekfunctie voor de KB

Zoek een digitale bron op brethoof

Bekijk direct

- > Hulp bij het zoeken
- > Ebook Central
- > e-Tijdschriften
- > Picarta
- > WorldCat Discovery

Filter op

THEMA

- Boekwetenschap
- Filosofie
- Geschiedenis
- Kunsten
- Populaire cultuur
- Rechten
- Religie
- Sociale wetenschappen
- Taal- en letterkunde

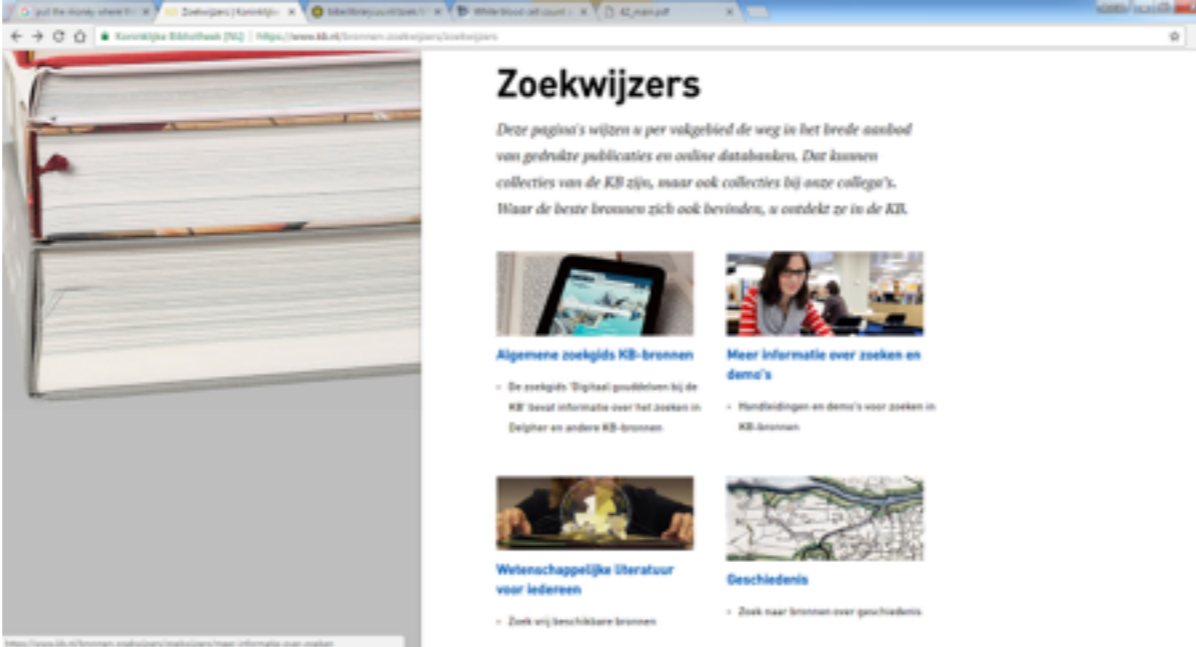
TYPE BRON

- Full text en beeld (174)

Overzicht alle bronnen (331)

- 18th Century German Literature Online & KB** ☆
Digitale facsimile's, Duits, 18de eeuw, eerste drukken, verzamelde werken
- Academic Search Complete (ASC) & KB** ☆
9000+ academische tijdschriften fulltext; int. bibliografie 15.000 academische tijdschriften; humaniora & sociale wetenschappen; v/a eind 19de eeuw
- Acta Sanctorum & KB** ☆
Fulltext: Acta Sanctorum van Socijti des Bollandisten. Heiligenvoets in het Latijn, 1643-1940. Referenties naar Bibliotheca Hagiographica Latina.
- Afbeeldingen KB vrij te hergebruiken** ☆
Afdelingen; rechtenvrij & open licentie; collectie Koninklijke Bibliotheek; Wikimedia Commons; ca. 9000 afbeeldingen

Zoekwijzers op:
<https://www.kb.nl/bronnen-zoekwijzers/zoekwijzers>

Zoekwijzers

Deze pagina's wijzen u per vakgebied de weg in het brede aanbod van gedrukte publicaties en online databanken. Dat kunnen collecties van de KB zijn, maar ook collecties bij onze collega's. Waar de beste bronnen zich ook bevinden, u ontdekt ze in de KB.

- Algemene zoekjds KB-bronnen**
 - De zoekjds 'Digitaal' geeft u een overzicht van de KB's die informatie over het zoeken in Digitaal en andere KB-bronnen.
- Meer informatie over zoeken en demo's**
 - Handelingen en demo's voor zoeken in KB-bronnen.
- Wetenschappelijke literatuur voor iedereen**
 - Zoek wij beschikbare bronnen.
- Geschiedenis**
 - Zoek naar bronnen over geschiedenis.

- Nog energie voor
 - Info over de klant
 - Info over Nederlandse bestuurlijke agenda

?

De klant van Wetenschap voor iedereen

- Gebruikersonderzoek KB en TNS Nipo 2013/2014:
 - 13% van bevolking van 25 jaar en ouder heeft interesse
 - 61% van deze groep leest daadwerkelijk wetenschappelijke artikelen
 - Vooral uit algemene interesse en voor werk (gezondheidszorg en welzijnswerk)
- Gesprekken met verschillende professionals in de zorg (2016)
 - Toegang nodig voor professionalisering & ontwikkeling
 - Informatievaardigheden
- Gesprekken met verschillende mensen in de onderwijssector (2016)
 - Petitie “Open Access voor leraren” op 10 maart 2016 aangeboden aan Sander Dekker
 - Toegang óók nodig voor leerlingen die profielwerkstukken moeten maken
 - Informatievaardigheden
- Gesprekken met individuele privégebruikers (n.a.v. een enquête begin 2017)

De KB onderzoekt al sinds jaren samen met de eindgebruiker naar de behoefte aan wetenschappelijke artikelen. Men geeft aan tegen betaalmuren te stuiten én men geeft aan dat ze niet altijd weten waar ze moeten beginnen met zoeken, en hoe je vervolgens selecteert/overzichten kunt maken van het laatste onderzoek.

Na deze dia volgen enkele uitspraken van mensen die vertellen waarom ze op open access zitten te wachten:

“Vrije toegang tot wetenschappelijke publicaties geeft mij de mogelijkheid om conclusies uit recent onderzoek toe te passen in de klas. Zo kan ik door interventies op basis van recent onderzoek mijn onderwijs steeds vernieuwen en verbeteren. Als leerkracht wil ik mijzelf immers continu kunnen blijven ontwikkelen en toegang tot wetenschappelijke publicaties is hiervoor een van de randvoorwaarden.”

Marietje Beemsterboer, docent basisonderwijs

“Als zorgverlener heb ik directe en vrije toegang tot wetenschappelijke publicaties nodig. Bij uitstel ben ik het momentum kwijt en kan geen optimale kwaliteit van zorg bieden.

Onderzoeken die worden gefinancierd met publieke gelden, moeten dan ook zonder drempels terug komen in het publieke domein.”

Fred van der Meer, revalidatiearts, Militair Revalidatiecentrum te Doorn

“Op zoveel plaatsen binnen de paramedische zorg doen zeer betrokken mensen, hoe kleinschalig ook, aan onderzoek. Wat zou het mooi zijn als ze hierbij op de schouders kunnen staan van hen die hun voor gingen. Vanwege gebrekkige toegang tot wetenschappelijke publicaties, is dit nu niet mogelijk. Als we willen dat paramedici meer *evidence based* gaan handelen, dan is toegang tot de onderzoeksresultaten een voorwaarde.

Wetenschappelijk onderzoek dat veelal vanuit publieke middelen gefinancierd is, moet toch sowieso voor een breed publiek toegankelijk zijn.”

Erik Gielen, hoofd paramedici, ASVZ

“Als arts in opleiding tot public health specialist buiten een universitair medisch centrum zou vrije toegang tot wetenschappelijke publicaties het mogelijk maken dat ik mezelf en mijn cliënten snel, efficiënt en volledig van up-to-date kennis kan voorzien. Nu verlies ik tijd met aanvragen doen, en moeten mijn cliënten en ik het vaak uiteindelijk doen met de abstracts in PubMed. We missen zo ongetwijfeld gegevens, en bovendien kan ik op basis van alleen een abstract moeilijk de waarde van de publicatie inschatten. Ook het onderhouden van mijn eigen deskundigheid en die van mijn collega's zou op een hoger peil komen met vrije toegang. Ik organiseer de implementatie van een nieuwe richtlijn binnen mijn organisatie, maar kan daarbij niet terugvallen op de originele publicaties.”

Karine van 't Land, Jeugdarts i.o.

- Efficiënter up to date werken
- Betere kennisdisseminatie met alle positieve gevolgen van dien
- Vakkennis kunnen bijhouden en delen
- Vergemakkelijkt toepassing van onderzoeksresultaten
- Alternatieve visies mogen niet uitgesloten worden
- Illegale route is dan niet meer nodig
- Kennis toegankelijk voor iedereen die daar belangstelling voor heeft
- Ik schrijf graag over de wetenschap, dat gaat nu niet meer zonder toegang (voorheen had ik toegang via mijn werk)
- Heerlijk om overal in te kunnen grasduinen
- In staat zijn te verifiëren wat er op het internet aan info verschijnt
- Meer inzichten, minder afhankelijk van collectie van 1 bibliotheek
- Je niet in allerlei bochten hoeven te wringen om tóch aan de artikelen te komen
- Et cetera ...!

De KB organiseerde een korte enquête over gebruik van wetenschappelijke artikelen. Deze werd via social media maar liefst 300 keer ingevuld. Dit is een kleine selectie aan uitspraken op de vraag: wat levert open access u op?

Open access in Nederland

- 2004: alle universiteiten: repository (NARCIS)
- 2014: staatssecretaris OCW deelt open access ambities met Tweede Kamer
 - 2018: 60%, 2024: 100%
 - In de Big Deals zijn open access afspraken opgenomen. Lees hierover op www.openaccess.nl
- 2016: open access wordt open science op Europese agenda onder Nederlands voorzitterschap
- **HOT/NEW:** 2017: op 9 februari wordt het Nationaal Plan Open Science gepresenteerd. Speerpunten in dit plan zijn:
 - (1) Open access (2) open data (FAIR) en (3) andere manier van evaluatie & waardering
 - Check vanaf 9 februari: www.openscience.nl

Neem gerust contact met me op als je
meer wilt weten:

- Astrid.vanwesenbeeck@kb.nl